

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte: Timofti Vladimir,
Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Grisman Gulnara xxxxx, născută la xxxxx,
originară xxxxx și domiciliată xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.02.2016 – 05.04.2017;

Instanța de apel: 17.01.2018 – 03.04.2018;

Instanța de recurs: 14.06.2018 – 19.09.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 05 aprilie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Grisman Gulnara a fost recunoscută vinovată și condamnată:

- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, fără amendă;

- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, fără amendă.

În temeiul prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa închisorii pe termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, fără amendă.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Damaschin Madona în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, însă în privința acesteia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Grisman Gulnara, la 31 august 2015, aproximativ la ora 01:20, împreună și de comun acord cu o altă persoană și cu încă două persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, având un plan bine determinat și fiecare având rolul

său, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se pe str. Ghidighici, 1, mun. Chișinău, i-a aplicat cet. Republicii Franceze, Philippe Guerin, multiple lovituri pe suprafața corpului cu pumnii și picioarele, în mod deschis i-a sustras un telefon mobil model „iPhone” la preț de 6000 lei, un portmoneu în care se aflau bani în sumă de 3000 lei, de la gât i-a smuls un lăntișor din aur cu pandantiv în valoare de 10000 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul infracțiunii cauzându-i părții vătămate, suferințe fizice și un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 19000 lei.

Grisman Gulnara, la 27 februarie 2016, urmare a înțelegerii prealabile, de comun acord și împreună cu o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, ambii urmărind scopul sustragerii deschise a bunurile altei persoane din interes material și-au planificat săvârșirea infracțiunilor date.

Astfel, deja aproximativ pe la ora 18:00 din ziua menționată, Grisman Gulnara, continuând acțiunile sale infracționale și în vederea realizării planului criminal avut cu cealaltă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în timp ce se afla în apropierea „Pieței Centrale” din mun. Chișinău și observându-l pe Teleșnițchi Petru, care se afla prin apropiere, sub pretextul de a întreține cu acesta relații sexuale l-a ademenit de a merge cu ea în or. Vatra, mun. Chișinău.

Ca urmare, după ce Grisman Gulnara împreună cu Teleșnițchi Petru, au ajuns în orașelul menționat, prima continuând acțiunile sale infracționale comune avute cu cealaltă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, ajungând în gospodăria situată pe adresa xxxxx, după ce Teleșnițchi Petru intrase în ograda locuinței date, ea în vederea realizării scopului criminal comun avut, s-a apropiat de ultimul și acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, l-a îmbrâncit pe Teleșnițchi Petru spre perete, unde imediat de acesta s-a alăturat și cealaltă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, care aplicând violența fizică nepericuloasă față de Teleșnițchi Petru, manifestată prin aplicarea loviturii în regiunea feței, de la ce ultimul a fost imobilizat și era în imposibilitate de a se apăra.

Tot atunci, Grisman Gulnara împreună cu cealaltă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, continuând acțiunile sale infracționale și în vederea realizării scopului criminal avut, ambii intenționat au sustras în mod deschis din hainele lui Teleșnițchi Petru un telefon mobil model „Samsung Galaxy J5” la prețul de 6500 lei, după care realizând intenția avută, ambii au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel cauzând părții vătămate Teleșnițchi Petru o daună materială considerabilă.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. art. 45, 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită

de două persoane cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea integrală a acesteia cu rejudecarea cauzei în partea individualizării pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Grisman Gulnara, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 45, 187 alin. (2) lit. b), e), f) și art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, să-i fie stabilită următoarea pedeapsă:

- în baza art. art. 45, 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 4 ani 8 luni închisoare cu amendă în mărime de 500 unități convenționale;

- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 4 ani 8 luni închisoare cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Grisman Gulnara să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 6 ani închisoare cu amendă în mărime de 600 unități convenționale cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În argumentarea apelului a invocat, că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de comportamentul acestuia în societate, pe parcursul urmăririi penale cât și în ședințele de judecată, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă, care nu-și va atinge scopul de corectare al condamnatului.

Grisman Gulnara este predispusă spre săvârșirea infracțiunilor, fapt confirmat prin informația eliberată de IP Buiucani, mun. Chișinău, potrivit căreia ultima anterior a mai fost trasă la răspundere penală.

3.1. Avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului a declarat apel, solicitând repunerea apelului în termen, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care pedeapsa aplicată lui Grisman Gulnara, în temeiul art. 90 Cod penal, să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

În motivarea cererii de apel a invocat că la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care are loc permanent de trai pe teritoriul R. Moldova și la întreținere are un copil minor, precum și circumstanțe atenuante dintre care recunoașterea vinovăției, lipsa circumstanțelor agravante, paguba materială a fost restituită părților vătămate.

A invocat apărarea, că în privința inculpatului Grisman Gulnara sunt întrunite toate temeiurile pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, cu suspendare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, apelurile au fost respinse, ca fiind depuse peste termen și menținută sentința.

Pentru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a remarcat, că sentința a fost pronunțată la 05 aprilie 2017, și deși potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, părțile au fost prezente la cercetarea cauzei în fond și au cunoscut despre pronunțarea sentinței integrale, procurorul și avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Grisman Gulnara au declarat apel împotriva

sentinței din 05 aprilie 2017 la data de 10 mai 2017 și respectiv la 18 mai 2017, depășind termenul de declarare al apelului.

Totodată, în cererile de apel nefiind invocate careva temeiuri de omitere a termenului de atac.

5. Avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează, că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a fost indicat că la 05 aprilie 2017 la pronunțarea sentinței avocatul Răileanu Petru nu a fost prezent.

Din motiv că sentința nu a fost expediată avocatului de către instanța de judecată, la 28 februarie 2017 în adresa Judecătoriei Chișinău a fost expediată o solicitare privind expedierea sentinței în privința inculpatului Grisman Gulnara.

Sușține că a primit sentința la 04 mai 2017, iar apelul a fost depus la 07 mai 2017, fiind solicitată repunerea apelului în termen.

Astfel, consideră că apelul nu este unul tardiv, iar în cazul dat întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentarea opiniei sale, procurorul a indicat că sentința a fost pronunțată la 05 aprilie 2017, iar apărarea a declarat apelul la 18 mai 2017, cu omiterea termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Cu referire la prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, procurorul menționează că nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea de atac apelul, la caz apelul tardiv echivalând cu nefolosirea acestei căi de atac.

7. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 03 aprilie 2018, în prezența avocatului inculpatului, Răileanu Petru (f.d. 44-46, vol.III), totodată participanții la proces fiind înștiințați că pronunțarea deciziei motivate urmează să aibă loc la 03 mai 2018.

Cu toate acestea, instanța de recurs atestă că inculpatul și avocatul acestuia la data stabilită nu s-au prezentat în ședința de judecată, din motive necunoscute.

Conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile din data pronunțării deciziei.

La caz, termenul de declarare a recursului decurge din 04 mai 2018, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 04 iunie 2018, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când apărarea a declarat recursul la data de 07 iunie 2018, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul conchide, că recursul declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui ***Grisman Gulnara xxxxx***, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la ***19 octombrie 2018***.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor